

İSMİN HALLERİ

1. Yalın Hali : İsmi hal eklerini almamış halidir. İsim yapım eki (-cı, -lı, -lık, -sız), çoğul eki (-ler, -lar) almışsa yine de yalın haldedir.

Örnek: kitap, ev, silgiler, simitçi

2. -i Hali (Belirtme) : İsim -i, -ı, -u, -ü eki almış halidir.

Örnek: kitabı, evi, üzümü

3. -e Hali (Yönelme) : İsmi -e, -a eki almış halidir.

Örnek: kitaba, eve

4. -de Hali (Bulunma) : İsmi -de, -da, -te, -ta eki almış halidir.

Örnek : kitapta, evde

5. -den Hali (Ayrılma) : İsmi -den, -dan, -ten, -tan eki almış halidir.

Örnek : kitaptan, evden

1.NOT: İsmi -i hali ile -e halini yazarken; ek getireceğimiz kelimenin sonu sesli harf (a-e-ı-i-o-ö-u-ü) ile bitiyorsa kelime ile ek arasında kaynaştırma harflerinden (y-ş-s-n) biri gelir. (masayı, sırası, çantayı)

2.NOT: p, ç, t, k ünsüzleriyle biten kelimelere -i ve -e durum ekleri eklendiklerinde kelimenin son harfi değişerek -b, -c, -d, -ğ ye dönüşür.

tarak -i → tarağı (k harfi, ğ'ye dönüşmüştür.)

dolap -e → dolaba (p harfi, b'ye dönüşmüştür.)

ağaç -i → ağacı (ç harfi, c'ye dönüşmüştür.)

kâğıt -e → kâğıda (t harfi, d'ye dönüşmüştür.)

3.NOT: Özel isimlere getirilen hâl ekleri kesme işareti ile ayrılır.

Örnek: Eskişehir'den, Ayşe'den, İzmir'de, Ankara'ya (y kaynaştırma harfidir.)

ETKİNLİKLER

1. Aşağıdaki tabloyu doldurunuz.

İsmi Yalın Hali	İsmi -i Hali	İsmi -e Hali	İsmi -de Hali	İsmi -den Hali
kömür	kömürü	kömüre	kömürde	kömürden
tebeşir				
odunlar				
kitaplık				
çanta				
silgi				
oda				
sınıf				
dolap	dolabı	dolaba	dolapta	dolaptan
kapı				
simitçi				
yemek				
sinema				
koltuklar				
minder				
ödev				
hastalık				
kaza				
patates				
halıcı				
dolaplık				
anne				
kuzu				
kazak				
ağaçlık				
ormancı				
öğrenci				
güneşlik				

2. Aşağıdaki isimlerin aldıkları hal eklerine göre durumlarını karşısına örnekteki gibi yazınız.

- baharda → -de durumunda
- parmağı → -i durumunda
- meyveden →
- parkta →
- gözü →
- sınıftan →
- mektubu →
- seçime →
- odayı →
- çiçekten →
- hastadan →
- elinden →
- kuşu →
- taşıtta →
- sınıfa →
- ormanda →
- perdeden →
- masayı →
- sözlükte →
- kelebeği →
- öküzü →
- sözlükten →
- yastıkta →
- ekmeğe →
- köpekten →

3. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri, ismin hal eklerinden uygun olanları getirerek tamamlayın.

Yarın okul..... gideceğim.

Kızılırmak, Karadeniz'..... dökülür.

Küçük çocuk ev..... doğru yürüdü.

Annem pazar..... elma aldı.

Balıklar deniz..... yaşar.

O dal..... kuş var.

Çocuklar bahçe..... oynuyorlar.

Köpek et..... yedi mi?

Ekmek, un..... yapılır.

Soğuk..... ellerim üşüdü.

4. Aşağıdaki cümlelerden adın durum eklerini alanlarının altını çiziniz.

Ağacı bahçeye dedem dikti.

Kalemim evde kalmış.

Kağıdı masaya bıraktım.

Komşudan aşure geldi.

Sınıfı havalandıralım mı?

Konuyu Ceren anlattı.

Dağdan esen rüzgar çok soğuktu.

Elmayı tabağa yıka da koy.

5. Aşağıda verilen adları istenen duruma göre cümle içinde kullanınız.

Kelime	İstenilen durum	Cümle
okul	yalın	
İstanbul	yönelme	
Enes	belirtme	
deniz	bulunma	
ağaç	belirtme	
elma	yalın	
defter	bulunma	
Ankara	ayrılma	